

Registratienummer: 1183877

Gedragscode integriteit raadsleden en duo-commissieleden gemeente Bloemendaal 2023

Intitulé

Gedragscode integriteit raadsleden en duo-commissieleden gemeente Bloemendaal 2023

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van de burgemeester van 9 mei 2023

besluit:

vast te stellen:

Gedragscode integriteit raadsleden en duo-commissieleden Gemeente Bloemendaal 2023

Inleiding

Deze inleiding maakt integraal onderdeel uit van deze gedragscode. Tevens dienen de uitleg van het wettelijk kader en de artikelsgewijze toelichting in onlosmakelijke samenhang gelezen te worden met de hierna volgende bepalingen en maken daarmee tevens integraal onderdeel uit van deze gedragscode.

Goed bestuur is integer bestuur. Daarmee is integriteit niet alleen een verantwoordelijkheid van de individuele politieke ambtsdragers, maar een gezamenlijk belang dat de hele organisatie en het hele bestuur in al zijn geledingen aangaat. De gedragscode richt zich daarom zowel tot de individuele politieke ambtsdragers als tot de bestuursorganen. Ons democratische systeem en de democratische processen kunnen niet zonder integer functionerende organen en functionarissen. Integriteit van politieke ambtsdragers verwijst naar de zorgvuldigheid die politieke ambtsdragers moeten betrachten bij het invullen van hun rol in de democratische rechtsstaat. Dat betekent de verantwoordelijkheid nemen die met de functie samenhangt en bereid zijn verantwoording af te leggen, aan collega-bestuurders en/of (leden van) de gemeenteraad en bovenal aan de burger. In de democratische rechtsstaat dient eenieder zich te houden aan de wetten en regels die op democratische wijze zijn vastgesteld. Dat geldt zeker voor de politieke ambtsdragers die (mede)verantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van die wetten en

regels. Zonder dat zal het vertrouwen in de democratische rechtsstaat worden ondermijnd en het draagvlak voor de naleving van de wetten en regels verdwijnen. Vertrekpunt voor de politieke ambtsdrager is dan ook de eed of gelofte die de politieke ambtsdrager bij de ambtsaanvaarding aflegt.

Integriteit is niet alleen een kwestie van regels, maar ziet ook op de onderlinge omgangsvormen. Een respectvolle omgang met burgers en organisaties, tussen politieke ambtsdragers onderling en tussen politieke ambtsdragers en medewerkers van de gemeentelijke organisatie, met behoud van eigen politieke inhoud en stijl, is van groot belang.

De gemeenteraad stelt zowel voor de eigen leden als voor het college van burgemeester en wethouders een gedragscode vast. Dat is zo vastgelegd in de Gemeentewet. De gedragscode is richtsnoer voor het handelen van individuele politieke ambtsdragers en heeft tot doel hen te ondersteunen bij de invulling van hun verantwoordelijkheid voor de integriteit van het openbaar bestuur. Voor de twee groepen van politieke ambtsdragers (leden van de gemeenteraad en de raadscommissies enerzijds en de leden van het college anderzijds) is er een afzonderlijke gedragscode.

Onderhavige gedragscode heeft betrekking op de leden van de gemeenteraad en de raadscommissies, de volksvertegenwoordigers. Veel bepalingen zijn voor de leden van de gemeenteraad en de raadscommissies enerzijds en het college anderzijds gelijk. Er zijn ook verschillen. Die hebben te maken met de staatsrechtelijke posities en met de voor hen geldende wettelijke (integriteits-)regels. De gemeenteraad is een politiek orgaan. Daar worden specifieke of (partij-)politieke belangen ingebracht voor het algemeen belang van de gemeente. Deze politieke ambtsdragers krijgen op basis van de Grondwet het mandaat van hun kiezers en de gedragscode dient de vervulling van het kiezersmandaat te ondersteunen.

Het handelen van het college en zijn leden staat ten dienste van de gemeente. Daarbij is uitgangspunt dat de ambtsdragers aan wie en de organen waaraan het dagelijks bestuur is opgedragen, over hun bestuurlijke handelen en over hun functioneren verantwoording schuldig zijn aan de volksvertegenwoordigende organen. Deze gedragscode geldt voor de raadsleden van het algemeen bestuur, maar richt zich ook tot de leden van het dagelijks bestuur om optimale openheid en controleerbaarheid mogelijk te maken.

Het rechtskarakter van de gedragscode is dat van een interne regeling, als nadere invulling en concretisering van de wettelijke regels. Deze gedragscode heeft dus niet de juridische status van een algemeen verbindend voorschrift zoals een gemeentelijke verordening waaruit rechten en verplichtingen voortvloeien. Het niet naleven van de gedragscode heeft geen rechtsgevolgen. De gedragscode bevat een aanvulling op wettelijke regels, gedragsnormen en regels over procedures die de transparantie van het handelen van politieke ambtsdragers evenals van de besluitvorming over en de naleving van de normen vergroten. Zij vormt een beoordelingskader en leidraad bij twijfel, vragen en discussies. Sprake is van zelfbinding. De regels worden in gezamenlijk debat

vastgesteld door de politieke ambtsdragers zelf. In dit licht moeten de regels in de code worden gezien. Dat maakt de gedragscode evenwel niet vrijblijvend. De leden van de gemeenteraad en de raadscommissies kunnen daarop worden aangesproken en zij dienen zich over de naleving ervan te verantwoorden. Het niet naleven van de gedragscode kan dus wel onderdeel worden van politiek debat en politieke gevolgen hebben. De gedragscode biedt politieke ambtsdragers een handvat om andere politieke ambtsdragers aan te spreken op hun gedrag en hieruit wellicht (politieke) consequenties te trekken.

Integriteit is een thema dat betekenis krijgt in het handelen. Een integriteitsbeleid dat alleen op papier bestaat is slechts een dode letter. Daarom moet het handelen van politieke ambtsdragers regelmatig onderwerp van gesprek zijn, juist ook onderling, en ook daarbij geeft de gedragscode ondersteuning. De code en de voorgestelde registraties zijn instrumenten. Integriteit is uiteindelijk niet in regels te vangen. In de woorden van de schrijver C.S. Lewis gaat het om *'doing the right thing, even when no one is watching'*.

Integer handelen kan alleen in een cultuur en organisatie waar ook de andere waarden van goed bestuur worden nagestreefd. De Nederlandse Code voor Goed Openbaar Bestuur' benoemt een aantal kernwaarden van goed openbaar bestuur. Integriteit wordt hierin in één adem genoemd met openheid. 'Openheid en integriteit': "het bestuur is open en integer en maakt duidelijk wat het daaronder verstaat." De wetgeving (en de gedragscode in aanvulling hierop) bevat diverse voorschriften inzake openheid met het oog op de integriteit.

Die voorschriften hebben betrekking op openbaarmaking van nevenfuncties en/of neveninkomsten, van geschenken, buitenlandse reizen, excursies en evenementen. De registraties in de codes zijn bedoeld om de transparantie te bevorderen die belangenverstremming en onverantwoord en/of onjuist gebruik van publieke middelen door politieke ambtsdragers moeten tegengaan. De politieke ambtsdrager is primair zelf verantwoordelijk voor zijn integriteit en hij zal zich daar in alle openheid over moeten verantwoorden.

De Nederlandse Code voor Goed Openbaar Bestuur verbindt openheid en integriteit met de kernwaarden participatie, behoorlijke contacten met burgers, doelgerichtheid en doelmatigheid, legitimiteit, lerend en zelfreinigend vermogen en verantwoording. Al deze kernwaarden klinken in verschillende mate door in de hierna volgende gedragscode.

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1

Deze gedragscode geldt voor de raads- en commissieleden, maar richt zich ook tot de bestuursorganen.

Artikel 1.2

De gedragscode is openbaar en via internet beschikbaar.

Paragraaf 2 Omgangsvormen

Artikel 2.1

1. Het raads- of commissielid treedt burgers en organisaties op gelijkwaardige, correcte en fatsoenlijke wijze en met respectvol gedrag tegemoet dat vrij is van ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend en (seksueel) intimiderend gedrag, zoals hinderlijk gedrag, intimidatie, dubbelzinnige opmerkingen, handtastelijkheden, agressie, pesten en discriminatie.
2. Het raads- of commissielid treedt medewerkers van de gemeente op gelijkwaardige, correcte en fatsoenlijke wijze en met respectvol gedrag tegemoet dat vrij is van ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend en (seksueel) intimiderend gedrag, zoals hinderlijk gedrag, intimidatie, dubbelzinnige opmerkingen, handtastelijkheden, agressie, pesten en discriminatie.
3. Het raads- of commissielid treedt andere politieke ambtsdragers op gelijkwaardige, correcte en fatsoenlijke wijze en met respectvol gedrag tegemoet dat vrij is van ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend en (seksueel) intimiderend gedrag, zoals hinderlijk gedrag, intimidatie, dubbelzinnige opmerkingen, handtastelijkheden, agressie, pesten en discriminatie.

Artikel 2.2

1. Het raads- of commissielid stelt de politieke en persoonlijke integriteit van de leden van het college van burgemeester en wethouders, de leden van de raad en raadscommissies en medewerkers van de gemeente niet onbewezen althans niet zonder onderbouwd vermoeden ter discussie.
2. Het raads- of commissielid draagt er zorg voor dat de toonzetting van de beweringen omtrent de politieke en persoonlijke integriteit van de leden van het college van burgemeester en wethouders, de leden van de raad en raadscommissies en medewerkers van de gemeente niet geschiedt in persoonlijk grievende of kwetsende bewoordingen.
3. Het raads- of commissielid respecteert de privacy en persoonlijke levenssfeer van de leden van het college van burgemeester en wethouders, de leden van de raad en raadscommissies en medewerkers van de gemeente zowel in als buiten debat.

Paragraaf 3 Terughoudend gebruik juridische procedures

Artikel 3

1. Het raads- of commissielid onthoudt zich van althans zal zich zeer terughoudend opstellen met het gebruik van juridische procedures jegens politieke ambtsdragers, medewerkers van de gemeente en bestuursorganen voor persoonlijk of politiek gewin zolang en voor zover dat doel binnen het democratische proces kan worden nagestreefd.
2. Het raads- of commissielid weegt bij het voornemen tot het gebruik van een juridische procedure het te behalen resultaat af

tegen de kosten en de belasting van de gemeentelijke organisatie die een juridische procedure met zich brengt.

3. Het raads- of commissielid onthoudt zich van het gebruik van juridische procedures jegens politieke ambtsdragers, medewerkers van de gemeente en bestuursorganen, indien de belasting dit met zich meebrengt voor de betrokken politieke ambtsdragers, bestuursorganen en de gemeentelijke organisatie in alle redelijkheid niet in verhouding staat tot het met die procedure te behalen resultaat. De burgemeester respectievelijk de wethouder zorgt ervoor dat vertrouwelijke en geheime informatie waarover hij beschikt veilig wordt bewaard.

Paragraaf 4 Voorkomen van belangenverstremgeling

Artikel 4

1. Het raads- of commissielid levert de griffier de informatie aan over de (neven)functies die openbaar gemaakt moeten worden bij aanvang van het raads- of commissielidmaatschap. Als het raads- of commissielid tijdens het lidmaatschap nieuwe (neven)functies aanvaardt of de omstandigheden met betrekking tot bestaande (neven)functies wijzigen, levert hij de informatie die hierop betrekking heeft binnen één week aan bij de griffier.
2. De informatie betreft in ieder geval:
 - de omschrijving van de (neven)functie;
 - de organisatie voor wie de (neven)functie wordt verricht;
 - of het al dan niet een (neven)functie betreft uit hoofde van het raads- of commissielidmaatschap en
 - of de (neven)functie bezoldigd of onbezoldigd is.
3. De griffier legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.

Paragraaf 5 Informatie

Artikel 5.1

Het raads- of commissielid gaat zorgvuldig en correct om met de informatie waarover hij uit hoofde van zijn lidmaatschap van de raad beschikt en zorgt ervoor dat vertrouwelijke en geheime informatie veilig wordt bewaard.

Artikel 5.2

Het raads- of commissielid maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen (nog) niet openbare informatie.

Paragraaf 6 Omgang met geschenken en uitnodigingen

Artikel 6.1

1. Een raads- of commissielid accepteert geen geschenken, faciliteiten en diensten als zijn onafhankelijke positie hierdoor kan worden beïnvloed.

2. Onverminderd het eerste lid kan het raads- of commissielid incidentele geschenken die een geschatte waarde van ten hoogste € 50 vertegenwoordigen behouden.
3. Geschenken die het raads- of commissielid uit hoofde van zijn ambt ontvangt en die een geschatte waarde van meer dan € 50 vertegenwoordigen worden, als zij niet worden teruggestuurd, eigendom van de gemeente.
4. De griffier legt een register aan van de geschenken met een geschatte waarde van meer dan € 50. In het register is aangegeven welke bestemming de gemeente hieraan heeft gegeven. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.
5. Geschenken worden niet op het huisadres ontvangen.

Artikel 6.2

1. Deelname aan excursies en evenementen voor rekening van anderen dan de gemeente maakt het raads- of commissielid binnen één week na deelname openbaar. Daarbij wordt ook openbaar gemaakt wie de kosten voor zijn rekening heeft genomen.
2. De informatie is openbaar en via internet beschikbaar.

Artikel 6.3

1. Een raads- of commissielid meldt de griffier de ondernomen buitenlandse reizen op uitnodiging en voor rekening van derden dan de gemeente binnen één week na terugkeer in Nederland. Hij meldt in ieder geval het doel, de bestemming en de duur van de reis en wat daarvan de kosten waren.
2. De griffier legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar. De gemeenteraad bevordert de eenduidige interpretatie van de gedragscode. Ingeval van leemtes en onduidelijkheden in de gedragscode voorzien zij daarin.

Paragraaf 7 Gebruik van voorzieningen van de gemeente

Artikel 7.1

1. Het bestuursorgaan richt de financiële en administratieve organisatie zodanig in dat er een getrouw beeld mogelijk is van de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven en hanteren heldere procedures over de wijze waarop functionele uitgaven rechtstreeks in rekening worden gebracht of kunnen worden gedeclareerd bij de gemeente.
2. Het raads- of commissielid verantwoordt zich over zijn gebruik van de voorzieningen volgens de in het kader van het eerste lid vastgelegde regels en procedures.

Artikel 7.2

Een raads- of commissielid declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.

Artikel 7.3

Gebruik van voorzieningen en eigendommen van de gemeente ten eigen bate of ten bate van derden is niet toegestaan, tenzij dit wettelijk is geregeld.

Paragraaf 8 Uitvoering gedragscode

Artikel 8.1

De gemeenteraad bevordert de eenduidige interpretatie van deze gedragscode. Ingeval van leemtes en onduidelijkheden in de gedragscode voorziet zij daarin.

Artikel 8.2

1. Tenminste tweemaal per jaar vindt een bespreking van het onderwerp integriteit in het algemeen en van de gedragscode in het bijzonder plaats.
2. Integriteitsmeldingen worden schriftelijk gedaan bij de burgemeester, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van het onderzoeksproces. De procedure voor de behandeling van een integriteitsmelding vindt plaats overeenkomstig het 'Protocol Integriteitsmeldingen politieke ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2022', vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 17 november 2022.
3. Het protocol, bedoeld in het tweede lid, maakt deel uit van deze gedragscode.

Toelichting gedragscode gemeenteraad en raadscommissies Bloemendaal

Paragraaf 1: Algemene bepalingen

Wettelijk kader

Op grond van artikel 15, derde lid, Gemeentewet stelt de gemeenteraad een gedragscode voor zijn leden vast.

Paragraaf 2: Omgangsvormen

In deze paragraaf is een beschrijving gegeven wat van een raads- of commissielid mag worden verwacht in zijn of haar handelen, uitingen en gedragingen jegens zowel burgers en organisaties als jegens overige politieke ambtsdragers en de medewerkers van de gemeente. Hoewel mag worden aangenomen dat een ieder bekend is met de in onze samenleving geldende waarden en normen, en de daarop gebaseerde als normaal geaccepteerde omgangsvormen, heeft het benadrukken hiervan in deze gedragscode tot doel om het bewustzijn hiervan te versterken. Daarbij kan in aanmerking worden genomen dat van politieke ambtsdragers, en hier in het bijzonder van volksvertegenwoordigers, des te meer mag worden verwacht dat zij zich in hun handelen, uitingen en gedragingen bewust zijn van de als normaal geaccepteerde omgangsnormen en zich hiernaar gedragen. Aangenomen kan worden dat van politieke ambtsdragers een verhoogde zorgvuldigheid hierin mag worden verwacht. Dit houdt in ieder

geval in dat zij burgers, organisaties, medewerkers van de gemeente en politieke ambtsdragers op gelijkwaardige, correcte en fatsoenlijke wijze en met respectvol gedrag tegemoet treden en dat zij zich zullen onthouden van ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend en (seksueel) intimiderend gedrag, zoals hinderlijk gedrag, intimidatie, dubbelzinnige opmerkingen, handtastelijkheden, agressie, pesten en discriminatie. Persoonlijk grievende of kwetsende bewoordingen dienen vanzelfsprekend achterwege te blijven bij het gebruik van alle vormen van communicatie. De individuele raadsleden en de gemeenteraad in zijn collectieve samenstelling alsmede het college en de burgemeester dienen hier actief op toe te zien en in voorkomende gevallen een raads- of commissielid per ommegaande aan te spreken indien (een vermoeden bestaat dat) de grenzen dreigen te worden overschreden of worden overschreden. Bij besluit van 30 januari 2020 heeft de gemeenteraad de actieve verplichting hiertoe nadrukkelijk vastgelegd door het college van burgemeester en wethouders te verzoeken om in gezamenlijkheid al het nodige te doen om een veilige omgeving te creëren voor medewerkers van de gemeente en (alle) bestuurders van de gemeente. Indien hiernaar niet wordt gehandeld, dan kan de acceptatie van en het vertrouwen van burgers in de lokale democratie en in het gemeentelijk apparaat worden aangetast. Integer handelen door de gemeenteraad en de individuele raads- en commissieleden dient de hoogste prioriteit te hebben.

Met name bij communicatie middels (digitale) sociale media dient een raads- of commissielid zich ervan bewust te zijn dat op een respectvolle wijze en volgens de als normaal geaccepteerde omgangsvormen hiervan gebruik wordt gemaakt. De (gevoelsmatig) relatief anonieme en snelle verzending van berichten met gebruikmaking van alle vormen van sociale media kan er immers sneller toe leiden dat men verleid wordt om minder geremd dan wel ongehinderd berichten te verspreiden, waarbij de grenzen van de als normaal geaccepteerde omgangsvormen sneller zijn bereikt of worden overschreden. Het risico dat berichten worden verzonden met een persoonlijk grievende of kwetsende inhoud of berichten die de privacy of persoonlijke levenssfeer raken is veel groter gebleken bij gebruikmaking van social media. Middels deze gedragscode wordt benadrukt dat raads- en commissieleden zich hiervan bewust blijken en zich actief dienen te onthouden van (dreigende) grensoverschrijdende handelingen, uitingen en gedragingen bij gebruikmaking van social media.

Paragraaf 3: Terughoudendheid gebruik juridische procedures

Raads- en commissieleden zijn in hun hoedanigheid van politiek ambtsdrager niet uitgesloten van of beperkt in hun mogelijkheden om gebruik te kunnen maken van de rechtsmiddelen en juridische procedures die iedere burger heeft om zijn of haar recht te halen. In hun hoedanigheid van politiek ambtsdrager mag van raads- en commissieleden evenwel verwacht worden dat zij een grote mate van terughoudendheid zullen betrachten met het aanwenden van juridische procedures jegens andere politieke ambtsdragers, medewerkers van de gemeente en bestuursorganen omtrent kwesties en aangelegenheden die onderwerp zijn van en voortvloeien uit het democratische politieke proces. Uitgangspunt is dat de ambtsdragers aan wie en de organen waaraan het

dagelijks bestuur is opgedragen, over hun bestuurlijke handelen en over hun functioneren verantwoording schuldig zijn aan de volksvertegenwoordigende organen. Deze verantwoording dient in beginsel volledig binnen het democratische proces plaats te vinden en te blijven. In dit systeem heeft de gemeenteraad als volksvertegenwoordigend orgaan de mogelijkheid om de leden van het dagelijks bestuur of het dagelijks bestuur als bestuursorgaan, maar ook andere politieke ambtsdragers, aan te spreken op hun handelen en gedragingen en hieruit wellicht (politieke) consequenties te trekken. Dit democratische proces dient zijn verloop te hebben. Een doorkruising middels het aanwenden van juridische procedures kan dit proces verstoren en er zelfs toe leiden dat hiermee afbreuk wordt gedaan aan het democratische gehalte van de gemeentelijke politiek. Door politieke onderwerpen in de juridische sfeer te trekken, verdwijnt het immers uit het zicht van de politieke arena en daarmee uit het zicht van de burgers die de raads- en commissieleden als hun (volks)vertegenwoordiger slechts een mandaat hebben gegeven hun belangen te vertegenwoordigen binnen deze politieke arena. Het uitgangspunt dient dan ook te zijn: Houd het onderwerp (van politieke discussie) daar waar het moet liggen! Raads- en commissieleden dienen zich er immer van bewust te zijn dat het handelen van zowel het college en zijn leden als de leden van de gemeenteraad ten dienste staat van de burgers van de gemeente en niet ten dienste van eigen (persoonlijk of politiek) of partijpolitiek gewin. Het desondanks gebruikmaken van juridische procedures jegens politieke ambtsdragers en bestuursorganen met als doel het behalen van persoonlijk of politiek gewin, geeft er blijk van dat het democratische principe van de gemeentelijke politiek wordt miskend. Het raads- of commissielid onthoudt zich dan ook van het gebruik van juridische procedures voor het behalen van persoonlijk of politiek gewin. Medewerkers van de gemeente zouden in de uitoefening van hun functie nimmer in een juridische procedure moeten worden betrokken ten aanzien van aangelegenheden die onderwerp zijn van het politieke proces. Zij handelen immers in opdracht van het dagelijks- of het algemeen bestuur en kunnen niet verantwoordelijk worden gehouden voor de uitoefening van werkzaamheden waarvoor het opdracht gevende bestuursorgaan politieke verantwoording kan afleggen. Medewerkers van de gemeente kunnen zich in hun hoedanigheid van uitvoerend medewerker niet verdedigen in zowel het politieke proces alsmede in een juridische procedure die betrekking heeft op politieke aangelegenheden. Van raads- en commissieleden mag dan ook worden verwacht dat zij zich te allen tijde onthouden van het betrekken van medewerkers van de gemeente in enige juridische procedure omtrent aangelegenheden die onderwerp zijn van het politieke proces.

Paragraaf 4: Voorkomen van belangenverstremgeling

Wettelijk kader

- In artikel 14 Gemeentewet is bepaald: alvorens hun functie te kunnen uitoefenen leggen de raads- en commissieleden in de vergadering, in handen van de voorzitter, de volgende eed (verklaring en belofte) af:

"Ik zweer (verklaar) dat ik om tot raads- of commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer (verklaar en beloof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als raads- of commissielid naar eer en geweten zal vervullen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig! / Dat verklaar en beloof ik!"

- **Persoonlijke belangen (artikel 28 Gemeentewet):** Een lid van een volksvertegenwoordiging neemt niet deel aan de stemming over:
 - a) een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
 - b) de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij hoort.Het bestuursorgaan waakt ervoor dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden (artikel 2:4, tweede lid, Algemene wet bestuursrecht).
- **Verboden overeenkomsten/handelingen (artikel 15, eerste en tweede lid, Gemeentewet):** raads- en commissieleden mogen in geschillen, waar de gemeente of het gemeentebestuur partij is, niet als advocaat, adviseur of gemachtigde werkzaam zijn. Zij mogen bepaalde overeenkomsten, waar de gemeente bij betrokken is, niet rechtstreeks of middellijk aangaan. Van verboden overeenkomsten kan ontheffing worden verleend. Op overtreding staat uiteindelijk de sanctie van schorsing en vervallenverklaring van het lidmaatschap van de raad (artikelen X7, X7a en X8 Kieswet).
- **Onverenigbaarheid van functies (artikel 13 Gemeentewet):** het zijn van raads- of commissielid sluit het hebben van een aantal andere functies uit. Dat leidt er uiteindelijk toe dat betrokkene ophoudt lid te zijn van de volksvertegenwoordiging (artikel XI Kieswet).
- **Openbaarmaking nevenfuncties (artikel 12 Gemeentewet):** raads- en commissieleden maken openbaar welke nevenfuncties zij vervullen. De lijst met nevenfuncties ligt ter inzage op het stadhuis.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 4

Het betreft een uitwerking van de wettelijke verplichting om nevenfuncties openbaar te maken. De informatie wordt neergelegd in een openbaar register. Het raads- of commissielid is verantwoordelijk voor de tijdige aanlevering van de informatie en voor de actualiteit daarvan.

Paragraaf 5: Informatie

Wettelijk kader

- Informatieplicht (artikel 169 Gemeentewet): het college en elk van zijn leden zijn verplicht alle inlichtingen te geven die de raad nodig heeft voor de uitoefening van zijn taak. Het betreft zowel een actieve als een passieve informatieplicht. Ook als individuele raads- of commissieleden informatie vragen zal die informatie aan de raad moeten worden verstrekt. De informatie kan alleen worden geweigerd als die in strijd is met het openbaar belang. Het Reglement van Orde voor de gemeenteraad kan bepalingen bevatten die betrekking hebben op informatieverstrekking en de omgang met informatie.
- Geheimhouding (artikel 25, 55 en 86 van de Gemeentewet en artikel 2:5 Algemene wet bestuursrecht): eenieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit (artikel 2:5 Algemene wet bestuursrecht). Het college en de raad kunnen op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, geheimhouding opleggen. Ook de burgemeester onderscheidenlijk (de voorzitter van) een commissie kan geheimhouding opleggen (artikelen 25, 55 en 86 Gemeentewet). Het schenden van de geheimhoudingsplicht is een misdrijf (artikel 272 Wetboek van Strafrecht).

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 5.1

het is belangrijk de juiste maatregelen te treffen om te voorkomen dat onbevoegden vertrouwelijke en/of geheime gegevens kunnen bezitten, raadplegen of beschadigen. Daarbij moet in de digitale setting worden gedacht aan de beveiliging van de computer, smartphones e.d. met wachtwoorden en het niet onbeheerd achter laten van USB-sticks met vertrouwelijke/geheime informatie.

Paragraaf 6: Omgang met geschenken en uitnodigingen

Wettelijk kader

Afleggen eed of belofte (artikel 14 van de Gemeentewet): de eed of belofte die het raads- of commissielid moet afleggen heeft onder meer betrekking op het geven, aannemen of beloven van giften, gunsten of geschenken. Zie voor de wetstekst inzake de eed of belofte het wettelijk kader onder paragraaf 2 voor de bepalingen ter voorkoming van belangenverstremming.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 6.1

in de gedragscode is uitgangspunt dat geschenken, faciliteiten en diensten niet worden geaccepteerd als hiermee de onafhankelijke positie van het raads- of commissielid kan worden beïnvloed. Dat is in ieder geval aan de orde in onderhandelingsituaties. Is daarvan geen sprake dan kunnen om praktische redenen incidentele kleine geschenken (met een geschatte waarde van € 50 of minder) door het raads- of commissielid worden aanvaard, echter nooit op het huisadres. Duurdere geschenken worden niet aanvaard. Zij worden teruggestuurd of eigendom van de gemeente, die zorgt voor een goede bestemming van het geschenk. In een openbaar register wordt opgenomen welke geschenken van meer dan € 50 de gemeente heeft aanvaard en welke bestemming daaraan is gegeven.

Artikelen 6.2 en 6.3

het gaat hier om excursies, evenementen en buitenlandse reizen die betrokkene als raads- of commissielid aanvaardt. Excursies, evenementen en buitenlandse reizen in de hoedanigheid van lid van een politieke partij vallen hier dus niet onder.

Paragraaf 7: Gebruik van voorzieningen van de gemeente

Wettelijk kader

- Geen andere inkomsten (artikel 99 van de Gemeentewet): de leden van het algemeen en dagelijks bestuur genieten geen andere vergoedingen ten laste van de gemeente dan die bij of krachtens wet toegestaan zijn.
- Procedure van declaratie: er zijn voor de leden van het dagelijks bestuur voorschriften opgenomen in de gemeentelijke Verordening voorzieningen bestuurscommissieleden over de wijze van declaratie (inclusief het overleggen van bewijsstukken) van vooruit betaalde (zakelijke) kosten en over rechtstreekse facturering van (zakelijke) kosten.
- Procedure van declaratie: er zijn voor raads- en commissieleden voorschriften opgenomen in de gemeentelijke Verordening rechtspositie raads- en commissieleden over de wijze van declaratie (inclusief het overleggen van bewijsstukken) van vooruit betaalde (zakelijke) kosten en over rechtstreekse facturering van (zakelijke) kosten.
- Buitenlandse excursie of reis voor raads- en commissieleden: het presidium kan een delegatie uit de raad toestemming verlenen voor een excursie of reis naar het buitenland. Die excursie/ reis moet zijn georganiseerd door of vanwege de gemeente. De in redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten komen voor rekening van de gemeente. Het presidium kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 7.1

aan raads- en commissieleden worden rechtspositionele voorzieningen, vergoedingen en andere verstrekkingen geboden die een goed

functioneren van de raads- en commissieleden mogelijk maken. Uitgangspunt daarbij is dat deze in beginsel in bruikleen ter beschikking worden gesteld. Indien een voorziening of verstrekking niet in bruikleen ter beschikking kan worden gesteld, wordt de factuur direct ten laste van de begroting van het bestuursorgaan betaald, het vergoeden van voorzieningen en verstrekkingen achteraf door het indienen van declaraties, wordt tot een minimum beperkt. Voorzieningen, verstrekkingen en declaraties worden openbaar gemaakt op internet. Inzet is hier dat zo weinig mogelijk uitgaven door het raads-of commissielid zelf worden gedaan via zijn of haar privérekening. Geldstromen tussen de rekening van het bestuursorgaan en de persoonlijke rekening van het raads- of commissielid maken een zwaardere controle op de uitgaven noodzakelijk. Het raads- of commissielid zal zich uiteraard nauwgezet moeten houden aan de regels en procedures die er met het oog hierop voor hem of haar gelden.

Artikel 7.3

stelregel is dat privégebruik van gemeentelijke voorzieningen niet is toegestaan, tenzij daarvoor in of op grond van de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2010 een regeling is getroffen.

Paragraaf 8: Uitvoering gedragscode

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 8.1

de gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan en als zodanig verantwoordelijk voor de inhoud van de gedragscode, voor een eenduidige interpretatie daarvan en voor wijziging/aanvulling daarvan bij onduidelijkheden of leemtes. Daartoe is het van belang het onderwerp integriteit in het algemeen en van de gedragscode in het bijzonder regelmatig te evalueren en te bespreken. Zodoende kunnen onduidelijkheden of leemtes in de gedragscode en in de uitvoering hiervan worden behandeld en kan een eenduidige interpretatie worden bevorderd. Gekozen is voor minimaal een jaarlijkse bespreking van het onderwerp integriteit, dan wel meerdere op meerdere momenten in het jaar als de gemeenteraad dit wenst.

Artikel 8.2

de Gemeentewet verplicht de gemeenteraad om voor zichzelf en voor de leden van het college van burgemeester en wethouders een gedragscode vast te stellen. Aanvullend op de wettelijke regels die gelden voor politieke ambtsdragers, bevat de gedragscode een aantal materiële normen waaraan de politieke ambtsdragers zich committeren. De burgemeester heeft de wettelijke taak om de bestuurlijke integriteit van de gemeente te bevorderen. Hiermee is de verantwoordelijkheid voor de portefeuille 'integriteit' duidelijk belegd, maar dit ontslaat andere ambtsdragers echter niet van hun eigen verantwoordelijkheid bij het bevorderen van de integriteit. De wettelijke bepalingen bieden de ruimte om naar gelang de situatie handelend op te treden, waarbij niet alleen gedacht moet worden aan het optreden bij incidenten. Belangrijk onderdeel is ook de preventie: ervoor te zorgen dat integriteit en integriteitsbewustzijn in de bestuurlijke gremia een plek krijgen en daarbij afspraken te maken over een

regelmatige bespreking van het thema integriteit, zowel in de raad als in het college. De burgemeester hoeft hier niet alleen voor te staan. Een daartoe aangewezen contactpersoon of vertrouwenspersoon kan hier eveneens een belangrijke rol in spelen.

In de vergadering van de gemeenteraad van 17 november 2022 is het 'Protocol Integriteitsmeldingen politieke ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2022' vastgesteld. Hierin is opgenomen dat integriteitsmeldingen schriftelijk worden gedaan bij de burgemeester, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van het onderzoeksproces. De procedure voor de behandeling van een integriteitsmelding vindt plaats overeenkomstig dit protocol.

2. te bepalen dat deze gedragscode in werking treedt op de dag na de publicatie daarvan in het Gemeenteblad.
3. in te trekken de Gedragscode integriteit raadsleden en duo-commissieleden gemeente Bloemendaal 2017, vastgesteld bij zijn besluit van 20 april 2017.

Ondertekening

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Bloemendaal, gehouden op 2023

voorzitter,

griffier,